

Finančná gramotnosť

Pracovné listy pre praktické školy
a odborné učilištia

Vlasta Kottesová

OBSAH

Praktická škola

CENA TOVARU	PL 1 – PŠ	4
CENA SLUŽIEB	PL 2 – PŠ	6
NÁVŠTEVA BANKY	PL 3 – PŠ	8
PLÁNOVANIE	PL 4 – PŠ	10
HOSPODÁRENIE	PL 5 – PŠ	12
RIADENIE RIZIKA	PL 6 – PŠ	14
POISTENIE	PL 7 – PŠ	16
SPORENIE	PL 8 – PŠ	18
INVESTOVANIE	PL 9 – PŠ	20
ÚVER	PL 10 – PŠ	22
DLH	PL 11 – PŠ	24

Rozmnožovanie a šírenie tohto diela alebo jeho častí akýmkolvek spôsobom bez výslovného písomného súhlasu vydavateľa je porušením autorského zákona.

Finančná gramotnosť'

Pracovné listy pre praktické školy
a odborné učilištia

Autor:

PhDr. Vlasta Kottesová

Konzultant:

PaedDr. Monika Reiterová, PhD.

Recenzenti:

doc. PhDr. Alexandra Biščo Kastelová, PhD.
Mgr. Jana Šurková

Jazyková úprava:

Mgr. Pavol Kelecsényi

Grafická úprava:

Lucia Vecseiová

Prvé vydanie, 2022

Počet strán: 40

Vydať: © Národný inštitút vzdelávania
a mládeže, Bratislava, 2022

ISBN 978-80-565-1526-6

Odborné učilištia

FINANČNÁ ZODPOVEDNOSŤ	PL 1 – OU	27
PLÁNOVANIE, PRÍJEM A PRÁCA	PL 2 – OU	29
ROZHODOVANIE A NAKUPOVANIE	PL 3 – OU	31
PRÍJMY A VÝDAVKY	PL 4 – OU	33
SPORENIE A INVESTOVANIE	PL 5 – OU	35
RIADENIE RIZIKA A POISTENIE	PL 6 – OU	37
ÚVER A DLH	PL 7 – OU	39

Praktická škola

CENA TOVARU

PL 1 – PŠ

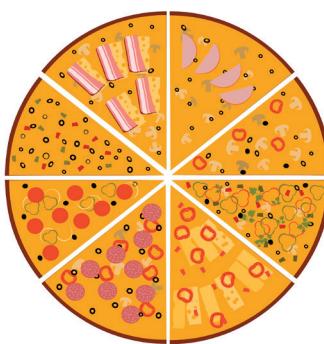
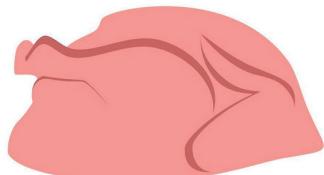
1. Kol'ko eur môže stáť tovar na obrázkoch? Odhadni, potom ich zorad' a napíš slovom.

najdrahšie

najlacnejšie

2. Pozval si troch kamarátov na obed, ale máš len 5 €. Čo pre nich nakúpiš a pripravíš?

3. Chceš si kúpiť nohavice, ponožky a tričko.

Koľko budeš platiť?

Pri pokladni platíš , koľko eur ti vydajú?

Mohol by si za 50 € kúpiť také isté oblečenie pre seba aj pre kamaráta?

CENA SLUŽIEB

PL 2 – PŠ

1. Mamičke sa zodrali opätky na topánkach. Sú to jej oblúbené topánky, preto sa rozhodla, že si ich dá opraviť. Do opravy obuvi zobraza ešte jedny ďalšie topánky a tašku, na ktorej sa jej odpáral popruh. Oprava jedných topánok stojí 7 €, oprava tašky 5 €. Ked' prišla do opravy obuvi zistila, že má v hotovosti len 20 € a platobnou kartou sa platiť nedá. Budú jej peniaze stačiť na zaplatenie služieb obuvníka?
-
-
-
-

2. U kaderníka.

Máš

Ktorú službu si vyberieš?

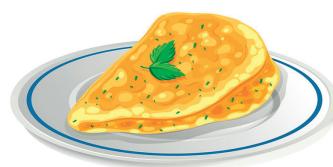

CENNÍK SLUŽIEB

- umývanie vlasov ..... 8€
- strihanie ..... 17€
- masáž hlavy ..... 12€
- fúkanie ..... 15€
- farbenie vlasov ..... 30€

- 3.** V reštaurácii. Babka s vnučkou sa vybrali do reštaurácie na obed. Ich výber jedál a nápojov vidíš na obrázkoch.

Súčet .....

Súčet .....

Koľko zaplatila babka za oba obeidy?

Akou formou mohla babička platiť? Pomôž si obrázkami a pod každý napíš formu platby.

NÁVŠTEVA BANKY

PL 3 – PŠ

1. Rozhodni, čo môžeš v banke robiť.

Vytlačiť si peniaze.

ÁNO

NIE

Požičať si peniaze.

ÁNO

NIE

Založiť si účet.

ÁNO

NIE

Bývať.

ÁNO

NIE

2. Napíš názvy báNK, ktoré poznáš. Pomôž si obrázkami.

3. Uved', na základe čoho by si si zvolil konkrétnu banku. Môžeš sa poradiť so spolužiakmi alebo rodičmi.

4. Zriadil si si bežný účet v banke. Napíš meno majiteľa účtu.

5. K účtu si dostal platobnú kartu a číslo účtu. Ako ti môžu pribudnúť peniaze na účet? Porozprávaj sa o tom s rodičmi.

Výplata od zamestnávateľa

Vreckové

Brigáda

Invalidný dôchodok

6. Platobnou kartou môžeme platiť aj na internete. Na zaplatenie potrebujeme niektoré údaje z platobnej karty.

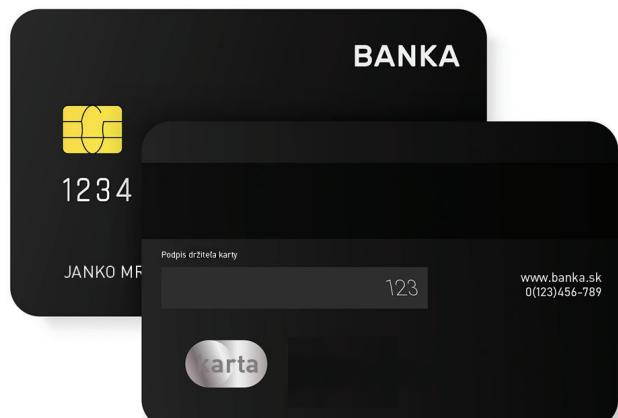
Pozri sa na obrázky a dopln:

Meno majiteľa karty .....

Číslo karty .....

Doba platnosti karty .....

CVC2/CVV2: .....

1. Naplánuj rodinný rozpočet. Použi kalkulačku.

Otec dostáva každý mesiac výplatu 740 €. Mzda mamy je 820 €. Tvoj invalidný dôchodok je vo výške 260 €. Okrem toho rodičia poberajú prídatok na diéta 40 €. Každý mesiac treba zaplatiť nájomné za byt vo výške 570 € a zálohy za energie 120 €. Účet za telefóny je 60 €, na dopravu je vyčlenených 120 €. Na jedlo potrebujete 330 € a na ostatné výdavky (oblečenie, kino, drogéria) miniete 250 €. Rodičia tvoria aj rezervný fond vo výške 10 % všetkých príjmov.

a) Na základe textu dopln tabuľku.

Príjmy	Výdavky
	Rezervný fond = 186 €
Spolu	Spolu

b) Koľko ušetríte každý mesiac?

.....
.....

Odpoveď: ..... €

c) O koľko mesiacov si môžete kúpiť notebook v hodnote 790 €?

1. mesiac .....
2. mesiac .....
3. mesiac .....
4. mesiac .....
5. mesiac .....

d) Ak si nekúpite notebook, koľko peňazí nasporíte za jeden rok?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

e) Čo by ste mohli s nasporenými peniazmi urobiť?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

1. Urob nákup potravín na niekoľko dní.

a) Napíš, čo všetko si kúpil.

---

b) Banány boli v akcii za 1,50 €/1 kg, bežná cena je však 2 €/1 kg. Koľko ušetríš za 1 kg?

---

c) Kúpil si 2 kg banánov v akcii. Koľko si ušetril?

---

d) Čo urobíš s ušetrenými peniazmi?

---

e) Je v tvojom zozname niečo, čo by si nemusel kúpiť a ušetril by si ešte viac eur?

---

2. Máš na účte zostatok 245 €.

Potrebuješ kúpiť:

a) Môžeš platbu zrealizovať?

---

b) Nájdi riešenie, ako tovar nakúpiť lacnejšie.

---

c) V reklamných letákoch z viacerých obchodov nájdi ceny toho istého tovaru. Môžeš použiť vytlačené letáky alebo letáky na internete.
Ceny z obchodov porovnaj.

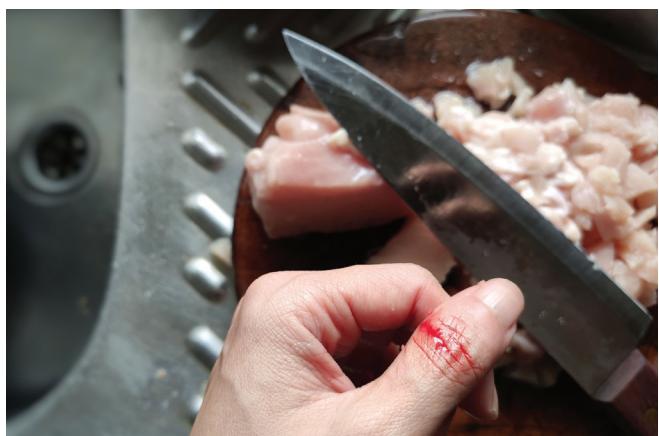

RIADENIE RIZIKA

PL 6 – PŠ

- Uveď príklady rizík v domácnosti. Pomôž si obrázkami.

2. Ako znížime rôzne druhy rizík?

---

3. Porozprávaj sa s rodičmi o vzťahu medzi rizikom a poistením. Čo máte doma poistené?

---

4. Vlastnými slovami opíš, prečo je dobré mať poistenie.

- Ideš na dovolenku k moru.
Napíš e-mail do poistovne.

Môžeš použiť tieto informácie: *pozdravenie, dátum začatia a skončenia dovolenky, štát, do ktorého cestuješ na dovolenku, čo chceš poistiť, podčiarknutie a meno a priezvisko.*

- Rodičia sa rozhodli, že dovolenku pri mori naplánujú sami, bez cestovnej kancelárie. Do miesta dovolenky sa dopravíte letecky. Vyber, čo všetko v rámci cestovného poistenia chcete mať kryté. Prečo si sa tak rozhodol?

liečebné náklady

poistenie storna zájazdu

poistenie cenností

poistenie batožiny

úrazové poistenie

poistenie záchrannej činnosti

poistenie zodpovednosti za škodu

3. Doplň výrazy: poistenec, poistník, poistná zmluva, poistná udalosť, poistné plnenie na správne miesto.

Dokument, v ktorom uzavrieš poistenie s poistovňou, sa volá .....

Tomu, kto poistenie uzatvoril, sa hovorí ..... . Ten, kto je poistený, sa volá .....

..... . Suma, ktorú ti poistovňa vyplatí v prípade .....

sa nazýva .....

4. Každé poistenie má svoj názov. Napíš aspoň dve rôzne poistenia. Pomôž si obrázkami.

1. Na výlete. Doplň a odpovedz na otázky.

Mám vreckové ..... .

Kúpil som si za 1,50 €. Koľko eur prinesiem domov?

Na čo si sporím zvyšné peniaze?

2. Prasiatko – sporiteľnička.

Do prasiatka som si dával každý deň 1 €.

O rok som už mal v prasiatku ..... €.

Za predpokladu, že z prasiatka nič nevyberiem,
o dva roky by som v ňom mal ..... €.

Peniaze z prasiatka som si vložil do banky na termínovaný účet.
Banka mi za to, že som jej zveril peniaze, zaplatí každý rok odmenu
– úrok. Koľko eur úroku dostanem po roku, ak úroková miera bola
1 % (1 % = stotina)?

Banka mi po roku vyplatí úrok ..... €.

Čo je podľa teba výhodnejšie – sporíť si peniaze doma do prasiatka alebo ich vložiť do banky?
Napíš výhody a nevýhody oboch možností.

- 3.** Roztried' mince a bankovky do peňaženiek – do jednej mince, do druhej bankovky. Napíš, kol'ko peňazí bude v každej peňaženke.

€

€

- 4.** V lte si chceš kúpiť bicykel za 350 €. Máš nasporených 200 €. Akým spôsobom by si mohol dosiahnuť celú sumu, ktorú potrebuješ?

Napíš si plán.

INVESTOVANIE

PL 9 – PŠ

1. Každý človek má v živote nejaké ciele, ktoré chce dosiahnuť. Vieš, čo chceš dosiahnuť ty?

Moje ciele: .....

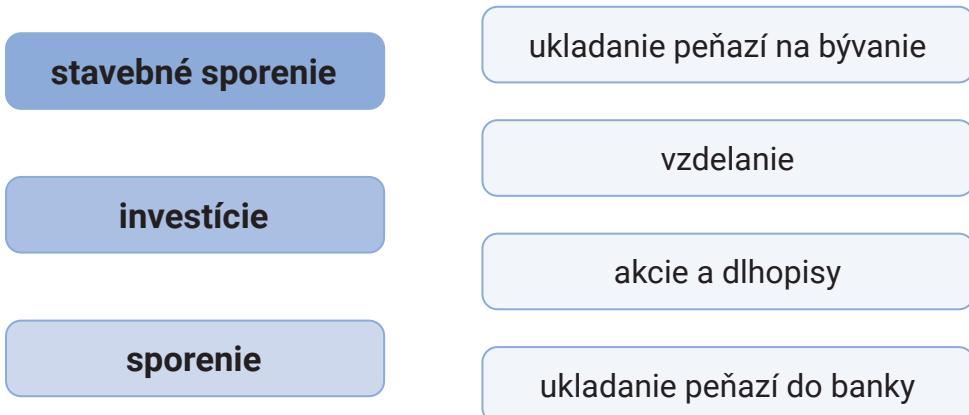
Pokús sa svoje ciele zaradiť.

- a) Krátkodobý cieľ – môžeš ho dosiahnuť do 1 roka .....
- b) Strednodobý cieľ – môžeš ho dosiahnuť do 5 rokov .....
- c) Dlhodobý cieľ – môžeš ho dosiahnuť za viac ako 5 rokov .....

2. Kam investovať svoje nasporené peniaze? Napíš pod každý obrázok.

3. Správne prirad'. K jednému pojmu môžeš priradiť viac významov.

4. Na internete nájdi investičnú kalkulačku. Na základe jej výpočtov dopln tabuľku.

mesačná investícia	doba investovania	očakávaný ročný výnos	hodnota investície
20 €	10	5 %	
20 €	20	5 %	
20 €	40	5 %	
50 €	10	5 %	
50 €	20	5 %	
50 €	40	5 %	
70 €	20	5 %	
70 €	30	5 %	
100 €	20	5 %	
100 €	30	5 %	
100 €	40	5 %	

Podčiarkni správne spojenie:

Chcem si zabezpečiť peniaze do dôchodku.

Ked' začнем investovať v mladom veku, stačí mi pravidelne vkladať *menšie/väčšie sumy po dlhú dobu.*

1. Úver

Potrebuješ si kúpiť bicykel, aby si mohol jazdiť do školy.

Stojí 800 €. Ktorým spôsobom ho budeš financovať?

- a) máš nasporené peniaze
- b) zájdeš do banky a požičiaš si peniaze
- c) v predajni ti ponúkli kúpiť ho na splátky

Ako sa rozhodneš? .....

Prečo? .....

2. Porovnaj rôzne druhy úverov.

Kreditná karta – úver (pôžička). Používame peniaze banky. Za túto službu jej platíme odmenu vo forme úrokov.

Hypotéka – úver (pôžička) na dlhú dobu. Pomocou hypotéky si zabezpečíme bývanie. Podmienkou je založenie nehnuteľnosti v prospech banky. Ak by sme úver nesplácali, banka má právo zobrať založenú nehnuteľnosť.

Na základe textu a informácií z internetu prirad'.

úver

založenie nehnuteľnosti

kreditná karta

hypotekárny úver

dlhodobý úver

výhodnejšie úroky

3. Leasing – prenájom, počas ktorého nájomca postupne spláca prenajatú vec, ale nie je jej vlastníkom.

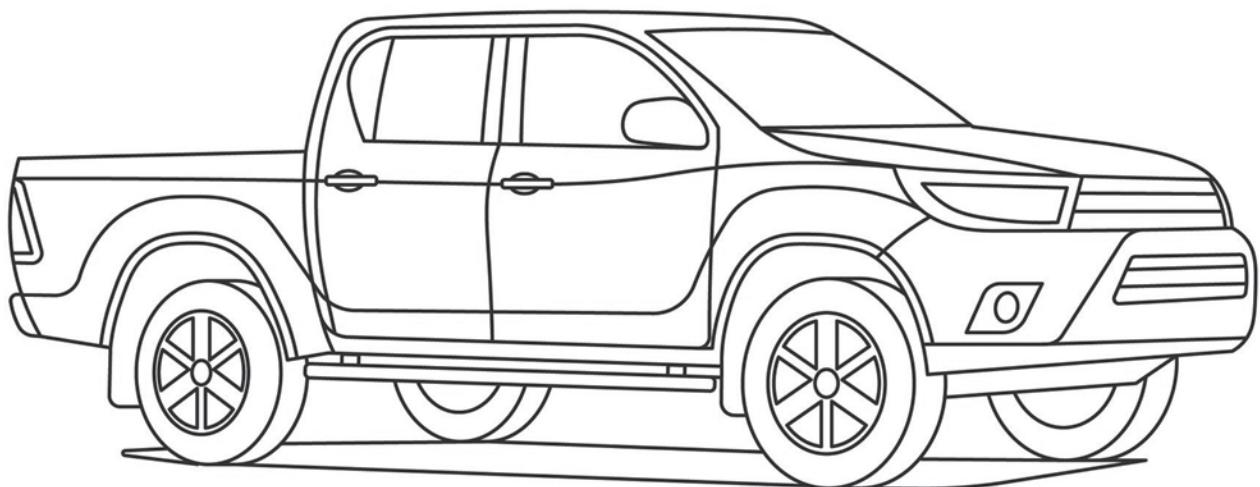
a) Čo si môžeš zabezpečiť na hypotéku a čo na leasing?

.....

.....

.....

b) Obrázky vyfarbi.

1. Ak dlhujeme nejakú sumu, snažíme sa ju čím skôr splatiť. Je viacero spôsobov, ako to urobiť. Ktorému spôsobu by sme sa mali určiť vyhnúť? Svoj výber zdôvodni.

- a) dohodnúť si splátkový kalendár
  - b) zobrať si ďalšiu pôžičku, aby sme zaplatili predchádzajúcu dľžobu
  - c) prehodnotiť výdavky a čo najviac odkladať na splátky
-
-

2. Ľudia túžia po mnohých veciach. Často však na ne nemajú dostatok financií. Prečiarkni, na čo by si nemali brať úver. Svoje rozhodnutie zdôvodni.

financovanie vzdelania

nákup vianočných darčekov

zaobstaranie bývania

nákup auta

nákup spotrebičov

nákup dovolenky

- 3.** V živote človeka môžu nastať rôzne nepriaznivé situácie, pri ktorých môže prísť o časť alebo celý príjem. Vyber situácie, ktoré by si zaradil medzi nepriaznivé.

dlhodobá choroba

strata zamestnania

Úraz

povýšenie v práci

výhra

Ak máme v banke úver a dostaneme sa do nepriaznivej situácie, je potrebné:

- a) čakať, ako sa situácia vyvinie, prípadné upomienky z banky ignorovať.
  - b) kontaktovať banku, vysvetliť jej situáciu a dohodnúť sa na ďalšom postupe.

- 4. Ak neplatíme splátky úveru včas, banka môže podať návrh na exekúciu.**
Exekúcia je odňatie majetku v prípade nezaplatenia dlhu. Exekúcia môže nastáť v dôsledku nezaplatenia:

- pokuty v MHD,
  - výživného,
  - viacerých splátok úveru.

Dopíš ďalšie príčiny exekúcie.

Vlastnými slovami opíš, ako si predstavuješ exekúciu.

Odborné učilište

FINANČNÁ ZODPOVEDNOSŤ

PL 1 – OU

1. Napíš e-mail finančnej inštitúcii.

Vzor: Dobrý deň,

rada by som si vo Vašej spoločnosti založila účet. Môžete mi prosím napísť, čo všetko k založeniu účtu budem potrebovať?

Ďakujem za odpoveď.

S pozdravom

Jana Nováková

2. Kúpil si si tenisky. Prvýkrát si si ich obul a odlepila sa ti podrážka. Čo urobíš? (odpoveď označ, prípadne napíš)

- Zahodím ich a kúpim si nové.
- Pohľadám doklad o nákupe a pôjdem ich reklamovať.
- Poviem to rodičom, nech to vyriešia.
- .....

3. Na internete vyhľadaj a napíš, aké práva máš ako spotrebiteľ. Spotrebiteľ je každý, kto niečo nakupuje.

- 4.** Osobné údaje sú také údaje, na základe ktorých vieme identifikovať konkrétnego človeka. Vyber, ktoré údaje by sme mohli označiť ako osobné.

rodné číslo

farba trička

adresa bydliska

meno a priezvisko

číslo topánky

výška

farba vlasov

telefónne číslo

- 5.** Napíš, kedy môže dôjsť k porušeniu ochrany osobných údajov. Diskutuj o tom so spolužiakmi.

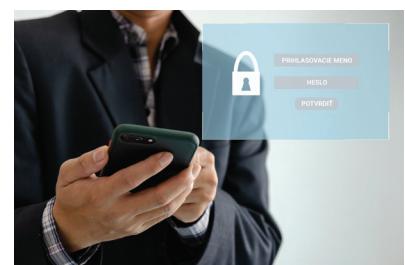

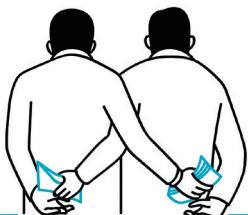

- 6.** Korupcia je celospoločenský problém. Prečo? Porozprávaj sa o tom so spolužiakmi. Uved' príklad.

PLÁNOVANIE, PRÍJEM A PRÁCA

PL 2 – OU

1. Vytvort si svoj profesijný štruktúrovaný životopis online vo forme Europass – životopis (pomocou PC).

- ✓ Zadaj do vyhľadávača <https://europa.eu/europass/sk/create-europass-cv>
- ✓ Môžeš sa zaregistrovať alebo pokračovať ako host.
- ✓ Vypíš svoje osobné údaje.
- ✓ Jasne uveď, aké máš pracovné skúsenosti.
- ✓ Uveď, aké máš vzdelanie a odbornú prípravu.
- ✓ Napíš svoje osobné zručnosti.
- ✓ Urob finálnu úpravu.
- ✓ Nezabudni si vytvorený Europass uložiť do svojho PC.

2. Vieš rozlíšiť, čo je hrubá a čistá mzda, cena práce? K názvu prirad' definíciu.

Hrubá mzda

Najväčšia suma, ktorú na výplatnej páske nájdeme. Ide o celkové náklady na zamestnanca, ktoré musí podľa zákona každý zamestnávateľ zverejniť na výplatnej páske.

Čistá mzda

Predstavuje súčet základnej zložky platu navýšenú o odmeny, príplatky za nočnú zmenu, nadčasy, rizikovú prácu a podobne. Z tejto sumy platí zamestnanec odvody. Tento termín sa často používa aj pri vyjednávaní platu na pracovnom pohovore.

Cena práce

Najzrozumiteľnejší pojem a zároveň najnižšia suma. Táto suma je „očistená“ od odvodov a daní, príde zamestnancovi na účet.

3. Poriadne si preštuduj výplatný lístok.

Ján Novák

Os. číslo: 012/A
Stredisko: HS-EKON

Výplatný lístok

11/2019

Na účet

758,24 €

PROFI TEST s. r. o., Levice, IČO: 46493701

Dovolenka	nárok	čerpaná
nová (dni)	25	3
stará (dni)	2	0,5

Fond pr. času	dní	hodín
Pracov. doba	20	160
Sviatky	1	8

Vstupné údaje

Odpracované dni	20
Odpracované hodiny	160
Dovolenka – dni	1
Platené sviatky – dni	
Platené sviatky – hodiny	
Odpracované dni celkom	20
Odpracované hodiny celkom	160
Priemer – dovolenka (€)	4,9510
Denná prestávka	8 hodín

Typ pracovného pomeru	Hlavný pracovný pomer
Zmluvný základný plat	1 000,00
Osobné ohodnotenie	
Základná mzda	952,39
Prémie	
Náhrady za dovolenkou	39,61
DDS	
Hrubá mzda	992,00
Celková cena práce	1 341,11

Poistné odvody

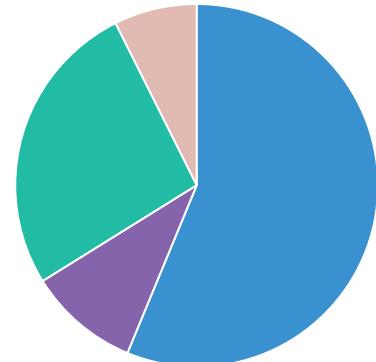
	Zamestnanec	Organizácia
Zdravotné poistenie	-39,67 (4,00 %)	-99,19 (10,00 %)
Nemocenské poistenie	-13,88 (1,40 %)	-13,88 (1,40 %)
Starobné poistenie	-39,67 (4,00 %)	-138,87 (14,00 %)
Poistenie v nezam.	-9,91 (1,00 %)	-9,91 (1,00 %)
Invalidné poistenie	-29,75 (3,00 %)	-29,75 (3,00 %)
Úrazové poistenie		-7,93 (0,80 %)
Garančné poistenie		-2,47 (0,25 %)
Rezervný fond solidarity		-47,11 (4,75 %)
POISTENIE SPOLU ...	-132,88 (4,00 %)	-349,11 (35,20 %)

Výpočet mzdy

Hrubý základ dane	859,12
Nezdaniteľné minimum	-328,12
Starobné poistenie – základ	531,00
Mesačné zálohy – daň	-100,88
Čistá mzda	758,24
K VÝPLATE (€) ...	758,24

Cena práce

- čistá mzda 56,5%
- poistné organizácia 26,0%
- poistné zamestnanec 9,9%
- zamestnanec daň 7,5%

a) Nájdi na výplatnom lístku, koľko platí mesačne organizácia pánovi Novákovi starobné poistenie.

Koľko zaplatí organizácia poistných odvodov spolu?

b) Dostáva pán Novák osobné ohodnotenie?

Napíš možné dôvody.

c) Koľko peňazí príde pánovi Novákovi na účet?

Zdôvodni prečo, ked' zmluvný plat bol 1 000 €.

ROZHODOVANIE A NAKUPOVANIE

PL 3 – OU

1. Si zodpovedný pri nakupovaní? Pokazila sa ti práčka a chceš si kúpiť novú. Urobil si si prieskum v troch predajniach.

Predajňa č. 1: 289,00 €, doprava 14,99 €, majú ju na skrade

Predajňa č. 2: 279,00 €, doprava zdarma, doručenie za 6 dní

Predajňa č. 3: 360,00 €, doprava 15,00 €, majú ju na skrade

- a) Porovnaj údaje a rozhodni, čo je pre teba najvýhodnejšie.
- b) Môžeš pri tomto druhu tovaru čakať 6 dní?
- c) Pozrieš si pred kúpou recenzie na tento typ práčky?

2. Oplatí sa porovnávať ceny tovarov a služieb? Urob prieskum medzi spolužiakmi.

- a) Odpovede zapisuj do okienok (áno-nie-neviem).

- b) Ktorej odpovede bolo najviac? Koľko?

3. Poznáš rôzne spôsoby platenia? Pomôž si obrázkom a napíš spôsoby platenia, ktoré poznáš.

.....
.....
.....
.....
.....

4. Vieš nakupovať cez internet?

Napíš správny postup pri nakupovaní cez e-shop. Očísluj jednotlivé kroky.

	zadám osobné údaje
	vyberiem si tovar
	záväzne si objednám tovar
	tovar mi doručia na uvedenú adresu
	vyberiem si predajcu
	vyberiem druh dopravy a platby

5. Uved' výhody a nevýhody nakupovania cez internet.

VÝHODY	NEVÝHODY

PRÍJMY A VÝDAVKY

PL 4 – OU

1. Po rozhovore s rodičmi urob svoj vlastný rodinný rozpočet podľa vzoru.

Pravidelné príjmy		Príjmy tvojej rodiny
Otec – podpora v nezamestnanosti	420 €	
Matka – plat	840 €	
Babka – dôchodok	445 €	
Prídavok na dieťa	30 €	
Príspevok na dopravu	120 €	

Jednorazový príjem

Peniaze – dar k narodeninám	100 €	
-----------------------------	-------	--

Pravidelné výdavky		Výdavky tvojej rodiny
Nájomné	600 €	
Jedlo	350 €	
Elektrina	60 €	
Platba za telefón	45 €	
Rezervný fond – 10 % z celkových príjmov	185,50 €	

Jednorazové výdavky

Nečakané výdavky – pokazený zámok vo dverách	170 €	
Oblečenie	50 €	

a) Vypočítaj výšku príjmov a výdavkov za mesiac.

Mesačné príjmy: .....

Mesačné výdavky: .....

b) Koľko peňazí ušetríte za mesiac? .....

c) Vypočítaj, koľko ušetríte za rok. ....

2. Svoj návrh rozpočtu si over tak, že si budeš celý mesiac zapisovať príjmy a výdavky svojej rodiny.

- ✓ Vytvor si tabuľku podľa vzoru.
  - ✓ Z každého nákupu si zober pokladničný doklad.
  - ✓ Príjmy a výdavky zaraď do správnej kategórie.
  - ✓ Na konci mesiaca uvidíš, ako tvoja rodina hospodárlila s peniazmi.
  - ✓ Porovnaj svoj rozpočet s rozpočtom, ktorý si uviedol v tabuľkách.
  - ✓ Podarilo sa vám ušetriť peniaze, alebo ste ich všetky minuli?
  - ✓ Na čo si treba dávať pozor? Odhalil si riziká?
-
-
-

3. Odborníci radia znížiť spotrebu, teda výdavky. Premysli si, ako by si vedel regulovať – znížiť výdavky na:

– energie: .....

– dopravu: .....

– stravu: .....

– (doplň): .....

SPORENIE A INVESTITOVANIE

PL 5 – OU

1. Akým spôsobom môžeš sporíť? Odpovede zakrúžkuj ○.

Nakúpim si veci.

Peniaze ukladám do pokladničky.

Stavebným sporením.

Požičiam si.

Doplnkovým dôchodkovým sporením.

2. Každý týždeň dostávaš od svojich rodičov vreckové 20 €.

- a) Koľko eur nasporíš za mesiac, keď nič neminieš?

.....
.....
.....

- b) Budú ti stačiť nasporené peniaze na kúpu nového mobilu?
Zistí na internete, koľko stojí nový mobil.

.....
.....
.....

- c) Koľko týždňov musíš sporíť na nový mobil?

.....
.....
.....

3. Máš nasporených 3 000 € a rozhodol si sa, že tieto peniaze vložíš do banky na sporiaci účet s ročnou úrokovou sadzbou 3 %.

a) O rok budeš mať na účte ..... €.

b) Získaš úrok ..... €.

c) Po piatich rokoch bude na účte ..... €. Pomôž si doplnením tabuľky.
Pozor, istina sa bude každý rok meniť.

Rok	Istina na začiatku roka	Úroková miera	Úrok	Stav na účte na konci roka
1.	3 000 €	3 %	90 €	3 090 €
2.	3 090 €	3 %		
3.		3 %		
4.		3 %		
5.		3 %		

4. Pomocou investičnej kalkulačky na internete zistí predokladanú hodnotu investície.

Pravidelne investuješ 40 € mesačne s očakávaným ročným výnosom 5 %

– po dobu 45 rokov (od svojich 18 rokov).

Hodnota investície, keď budeš mať 63 rokov, bude ..... €.

– po dobu 35 rokov (od svojich 25 rokov).

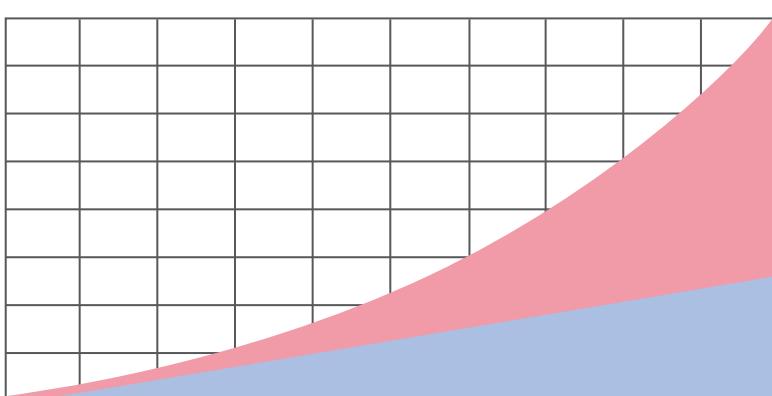
Hodnota investície, keď budeš mať 60 rokov, bude ..... €.

– po dobu 15 rokov (od svojich 45 rokov).

Hodnota investície, keď budeš mať 60 rokov, bude ..... €.

– po dobu 10 rokov (od svojich 50 rokov).

Hodnota investície, keď budeš mať 60 rokov, bude ..... €.

RIADENIE RIZIKA A POISTENIE

PL 6 – OU

1. Prečo potrebujeme poistenie? Poriadne si pozri obrázky.

Napíš, čo všetko sa dá poistiť.

---

2. Pozorne si prečítaj e-mail, ktorý napísal tvoj spolužiak do poistovne.

Dobrý deň,

rád by som uzavril cestovné poistenie do Chorvátska na 8 dní. Idem na dovolenku spolu s mamou, ktorá má 43 rokov, a so svojou mladšou sestrou, ktorá má 16 rokov. Prosím o dohodnutie poistenia a pripoistenia pri strate batožiny.

Ďakujem.

Karol Polák

a) Sú v texte všetky informácie, aby si mohol poistenie uzatvoriť? Ak nie, ktoré údaje chýbajú?

NIE

ÁNO

b) Pre koľko osôb sa bude uzatvárať poistenie?

c) Na koľko dní sa bude uzatvárať poistenie a pripoistenie?

d) Pre aký druh cesty (turistická, pracovná, rodinná) a zónu (Európa, svet) sa bude uzatvárať zmluva?

e) Napíš meno a priezvisko poistníka.

3. Nie je potrebné mať poistené vždy všetko. Popremýšľaj, aké riziká hrozia tebe a vašej domácnosti. Napíš, aké poistenie je pre teba dôležité.

Niekteré poistenie musíme platiť zo zákona. Vyhľadaj, ktoré poistenia sem patria.

1. Pomenuj výhody a nevýhody možností zaobstarania si mobilu:

požičanie	
VÝHODY	NEVÝHODY

nákup za hotovosť (máš nasporené peniaze)

VÝHODY	NEVÝHODY

nákup na úver (nemáš nasporené peniaze, iba časť peňazí)

VÝHODY	NEVÝHODY

Môžeš použiť nápovede:

- ✓ Nepotrebuješ peniaze na mobil ihned'.
- ✓ Môžeš ho splácať v menších sumách.
- ✓ Môžeš ho používať hned'.
- ✓ Kým ho nesplatíš, nie je tvoj.
- ✓ Celková suma splátky je vyššia, než platba v hotovosti.
- ✓ Potrebuješ peniaze ihned'.
- ✓ Môže dlho trvať, kým si naň nasporíš.
- ✓ Mobil je hned' tvoj.
- ✓ Ak mobil stratíš, nikomu nič nedlhujes.
- ✓ Netreba za mobil platiť.
- ✓ Používaš ho, keď ho potrebuješ.
- ✓ Nie je tvoj.
- ✓ Ak ho stratíš alebo pokazíš, musíš ho zaplatiť v plnej výške.

2. Prečiarkni, čo nie je vhodné kupovať na úver.

oblečenie

byt

auto

spotrebiče

dovolenku

vianočné darčeky

POZNÁMKY

